

Sijajna igra "Večna luč" v nedeljo

Prav lahko rečemo, da že precej časa ni bilo tako sijajne, obenem pa tudi zanimive in pomembne igre na odru Slovenskega narodnega društva. Vstopnico pred igro lahko dobite v slaščičarni Mrs. Makovec v S. N. Domu, ali pa v nedeljo pri blagajni. Igra je pod režijo znanega mojstra Mr. Matt Grdina, ki je nastopal "Triglav" s svojimi izvrstnimi igralci.

Občinstvo se prosi, da je točno na mestu, kajti igra se začne ob 7. uri popoldne, in ker vlada za igro veliko zanimanje, bo gotovo napolnjena. Vstopnico pred igro lahko dobite v slaščičarni Mrs. Makovec v S. N. Domu, ali pa v nedeljo pri blagajni. Igra je pod režijo znanega mojstra Mr. Matt Grdina, ki je nastopal "Triglav" s svojimi izvrstnimi igralci.

Društvo se vsem skupaj prav lepo zahvaljuje za njih požrtnost, obenem pa še enkrat prav prijazno vabi občinstvo iz Clevelanda in okolice, da se res v velikem številu udeleži te nenavadno lepe in pomenljive igre.

Komunistični topovi še vedno pokajo v Madridu. Komunisti so edini, ki so nadaljevanje španske civilne vojne

Madrid, 8. marca. Po temnih ulicah še vedno pradi strojne puške in se oglašajo topovi. Borbo vodijo komunisti, ki se nikakor ne podajo in nadaljevanje španske civilne vojne.

Novi republikanski poveljnik v Madridu je sicer general Miaja, ki ga zahtevajo, da prevzame predsednik in ki je neznano pobegnil.

Sicer je pa v Madridu mirno, vzhodnem delu mesta, kjer so se utaborili komunisti, ki se poslušati nobene pametne besede. Sicer je pa mesto zapuščeno in tudi živeža je zelo malo.

General Miaja je včeraj naredil apel na prebivalce, rekoč, da ima položaj pod kontrolo in da naj ostanejo ljudje mirni. S komunisti bo sam obračunal. Včeraj je dvanajst republikanskih zrakoplovov z bombami obstreljevalo komuniste.

Poznejša poročila pravijo, da se je generalu Miaja posrečilo zatreti vstajo komunistov v Madridu. Gen. Franco je dal vedeti poveljniku Madrida, če se mesto ne poda, bo poslal 300 zrakoplovov nad mesto, ki bodo bombardirali razne postojanke. Obenem je odredil blokado pristanišč, ki so še pod kontrolo lojalistov.

Avtnih delavcev ni nikdar simpatizirala C. I. O. organizacija, trdi Homer Marlin

Detroit, Mich., 8. marca. Homer Marlin "suspendirani" avtnih delavcev v Ameriki, je bil včeraj slovesno pozdravljen od delegatov, ki nahajajo na izredni konvenciji unije.

Marlin je povedal navzočim, da njegova "suspendacija" sploh ni more biti veljavna, ker jo je odredil John Lewis, načelnik C. I. O. organizacije. Unija avtnih delavcev ni bila nikdar "privetovana" omenjene organizacije, je dejal Marlin.

"Je Carter od C. I. O. organizacije" je kričal Marlin v zboru. "Carterja ni nikdar avtnih delavcev ga nikdar dobila ni od C. I. O. organizacije, niti ga ni zahteval Marlin."

Marlin je povedal navzočim, da njegova "suspendacija" sploh ni more biti veljavna, ker jo je odredil John Lewis, načelnik C. I. O. organizacije. Unija avtnih delavcev ni bila nikdar "privetovana" omenjene organizacije, je dejal Marlin.

"Je Carter od C. I. O. organizacije" je kričal Marlin v zboru. "Carterja ni nikdar avtnih delavcev ga nikdar dobila ni od C. I. O. organizacije, niti ga ni zahteval Marlin."

Konvencija avtnih delavcev, ki se sedaj vrši v Detroitu, bo najbrž odglasovala, da se unija avtomobilskih delavcev prideli k American Federation of Labor, ki je najstarejša delavska organizacija v Ameriki.

Ob istem času, ko nastane glasovanje tozadevno, bo stavljen tudi predlog, da postane unija avtnih delavcev samostojna, ne da bi se priklopila k kakšni večji delavski organizaciji.

Relif za Euclid

Direktor javne varnosti v Euclidu Mr. McMaster je naprosil mestno zbornico, da se dovoli nadaljnih \$3,000.00 za podporo brezposelnim v Euclidu. Mestna zbornica je letos dovolila samo \$990.00, in ta denar je bil že ves uporabljen. Precej ljudi v Euclidu je brez dela.

Predsednik Roosevelt za znižanje vladnih stroškov

Washington, 8. marca. Predsednik Roosevelt je včeraj prvič izjavil, da je pripravljen dati koncesije zagovornikom ekonomije in si bo skušal pridobiti zaupanje businessa s tem, da se znižajo vladni stroški. Enako je Roosevelt pozneje povedal tudi časnikarskim poročevalcem, ki so ga obiskali. Roosevelt je tudi izjavil, da ne bo direktno zahteval, da kongres naredi postav, glasom katere se narodni dolg lahko zviša do \$50,000,000,000. Zedinjene države dolgujejo danes nekaj nad 39 milijard. Včeraj je Roosevelt imel tudi mnogo posvetovanj z voditelji delavcev v obeh skupinah, toda se je že v prvih urah prepračil, da ni izgleda, da bi se naredil mir v delavskih vrstah rad trmoglavosti voditeljev.

Hitler ima baje že izbrana naslednika

San Francisco, 8. marca. Kapitan Fritz Wiedemann, ki je dolgoletni zaupnik in osebni pomočnik diktatorja Hitlerja, je včeraj prevzel svoje dolžnosti v tem mestu kot generalni konzul nemškega rajha. Napram časnikarskim poročevalcem se je včeraj izjavil, da je naslednik Hitlerja že izvoljen, toda se drži njegovo ime tajno.

Pokojni Henikman

V sredo jutraj je po dolgi boleznini preminul znani Frank Henikman, star 72 let, stanujoč na 439 E. 156th St. Tu zapuščata zalujočo soprogo Mary, doma iz Verdun pri Toplicah in Dolenjskem ter štiri sinove: Louis, Joseph, Anton in William, dva brata, Johna, ki biva v Kanadi, in Martina v Baltimore, Md., ter dve sestri, Mary Končar in Johanna, obe v New Yorku. Ranjki je bil doma iz vasi Podturn pri Toplicah, kjer zapuščata več sorodnikov. Tu je bival 45 let in je bil član društva Waterloo Camp, št. 281 W.O.W. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 8:15 iz Jos. žele in Sinovi pogrebnega zavoda na 452 E. 152nd St. v cerkev Marije Vnebovzete in na sv. Pavla pokopališče. Bodi ranjkemu ohranjen blag spomin! Preostali družini naše iskreno sožalje!

Prijeta vdova

V Norwalk, Ohio, so prijeli preko 2 8let staro vdovo Mrs. Corletto Schlett, ki je obtožena, da je nalašč z avtomobilom povozila svojega moža in ga ubila. Mrs. Schlett je obtožena umora prvega reda. Ženska se je hotela iznebiti svojega moža, da bi dobila \$15,000 zavarovalnine po svojem možu. Koroner je izjavil, da ima neizpodbitne dokaze v rokah, da je Mrs. Schlett nalašč povozila moža.

Manj pijače

Komisija za kontrolo opojne pijače poroča, da je država tekom prvih dveh mesecev letošnjega leta prodala za \$162,000 manj opojne pijače kot lansko leto, toda naredila je \$62,000 več dobička kot lansko leto v prvih dveh mesecih.

Radio program

V našem uradu lahko dobite programne knjižice za jugoslovanski radio program, ki se oddaja dvakrat na mesec iz Belgrade za Ameriko. Knjižice so zastoj. Kdor jih želi dobiti po pošti naj nam pošlje znamko za tri cente.

Jako resna zadeva

V ameriški javnosti se je pojavilo gibanje, da se izključi od del v privatnih industrijah vse one, ki niso ameriški državljani. Deloma se je to že zgodilo, ko je kongres v Washingtonu sprejel postav, da tujezemci ne morejo dobiti WPA del. In ako bodo sedaj sledile še privatne industrije, kaj bo z našimi tujezemci? Mi ne verujemo, da bi bila ameriška industrija tako kruta in bi pogladila od dela vse, ki niso ameriški državljani. Dajte vendar ljudem priliko, da dobio državljanstvo! Ali naj tujezemci v Ameriki umirajo od lakote? Proti gibanju fanatičnih Amerikancev, ki hočejo prepoditi tujezemce od dela v privatnih industrijah, se je poslal na predsednika Roosevelta in enako na kongres slovesen protest!

Amerika gradi nova letala za kitajsko republiko

Sangaj, 8. marca. Zedinjene države imajo naročila za 500 vojaških letal, ki bodo v najkrajšem času poslana generalu Kajšeku, poveljniku preostalih kitajskih čet. Tudi Rusija gradi vojna letala za Kitajsko. Prvotno je imela Kitajsko 600 vojnih zrakoplovov, ki so pa tekom vojne ali bili uničeni ali so pa postali sicer nerabni. Japanci so doslej Kitajcem uničili najmanj 400 vojnih letal. Mnogo stotin zrakoplovnih vojaških instruktorjev se nahaja na Kitajskem iz Amerike, ki vežbajo do 10,000 mladih Kitajcev, da postanejo sposobni za zrakoplovno službo.

Naši councilmani

Namesto, da bi se brigali za mestne zadeve, za napredek in koristi svojega lastnega mesta so naši mestni očetje pri svoji zadnji seji v mestni zbornici debatirali eno uro glede sprejetja resolucije, da se pošlje državnemu tajniku Zed. držav nekaj "ukor", katerega naj državni tajnik Mr. Hull sporoči angleški vladi, ker je slednja baje Židom v Palestini odvzela gotove pravice.

Na operaciji

Včeraj je bila operirana Miss Josephine Budič, 1121 Addison Rd. Nahaja se v Charity bolnišnici, kjer jo prijateljice lahko obiščejo.

Umorjeni policist

Tekom dveh dni se je posrečilo zbrati porotnike, ki bodo sodili tri obtožene zamorce, da so v Sachs department trgovini, 7101 Central Ave., dne 13. januarja ubili policista Goggina. Obtoženci so v starosti od 18 do 22 let.

Zrakoplovne tekme

Tudi letos se bodo vršile začetkom septembra meseca zrakoplovne tekme v Clevelandu. Določeni je že za \$85,000 nagrad. Pričakuje se, da bodo nagrade za razne zrakoplove narastle na pol milijona dolarjev.

Registracija za volitve

Kdor izmed državljanov ni registriran ali ni volil tekam zdnjih dveh glavnih volitev, ima priliko registrirati se do srede 15. marca. Registrirate se v uradu volivnega odbora, ki se nahaja v City Hall.

V bolnišnici

Mrs. Jennie Stoklasa, 3858 St. Clair Ave., je bila odpeljana v St. Luke's bolnišnico. Obiski so dovoljeni.

Prekinjene diplomatske vezi s Španijo

Washington, 8. marca. Prvič od leta 1898, ko se je vršila vojna med Zedinjenimi državami in Španijo, so bile včeraj prekinjene diplomatske zveze s Španijo. V uradu državnega tajnika Hulla so se uradniki izjavili, da je Amerika pretrgala svoje prijateljske zveze z lojalistično Španijo iz vzroka, ker so madriške vojaške oblasti odstavile vlado ministerkega predsednika Negrina. Lojalisti v Španiji danes nimajo pravzaprav nikogar, ki bi jih na postaven način zastopal pred ostalim svetom. Kljub temu pa bo ameriška vlada še nadalje uradno poslovala s španskim poslanikom v Zed. državah, dokler slednji uradno ne sporoči, da lojalistične vlade ni več in da ima Španija sedaj novo vlado.

Privatne industrije bodo gradile bojne ladje

Washington, 8. marca. Predsednik Roosevelt je odredil, da se bodo štiri nove križarke za ameriško vojno mornarico zgradile v privatnih ladjedelnicah. Kongres mu je dal pravico, da izbere vladne ali privatne delavnice in Roosevelt se je odločil za privatne. Trdi se, da je delo v privatnih ladjedelnicah cenejše, bolj sigurno in hitreje izvršeno kot v vladnih delavnicah. Obenem je kongres včeraj tudi dovolil \$23,500,000 za nove utrde panamskega prekopa in \$34,000,000 za nakup nadaljnjega orožja. Te dni bo oddano tudi delo za 6,000 novih vojaških zrakoplovov.

Volitev za prohibicijo

Prebivalci, ki živijo v Cleveland Heights, v Noble in Mayfield Rd. okraju, bodo tekom prihodnjih par tednov volili, če se morajo odstraniti gostilne in če se lahko prepove sploh vsaka prodaja opojne pijače. Nad 50 odstotkov volivnih upravičencev je v dotičnem okraju že podpisalo tozadevne listine. Mnogo vasi in naselbin v okolici Clevelanda je že brez vsake pijače, in suhači sami se trudijo celo v Clevelandu, da bi "posušili" mesto. Kot krivce navajajo gostilničarje, ki dajejo pijanim ljudem opojno pijačo.

Je oropal sestro

Policija je aretirala 19 let staro Josepha Palmisona, 6611 Fir Ave., katerega je obtožila, da je oropal svojo lastno sestro, kateri je ukradel \$2,500 vreden demantni prstan. Brat je prstan zastavil, da je dobil denar, da plača svoje dolge, katere je naredil, ko je igral v nekem nočnem klubu v Newburgh Heights. Mladenič je napadel svojo sestro pred njeno hišo, ko se je zvečer vračala domov iz gledališča.

Dr. Friendship Grove

Prihodnja seja dr. Friendship Grove št. 125 W. C. se vrši 9. marca točno ob 7. zvečer. Po seji bo skupni sprejem novih članic v spodnji dvorani SDD pod avspicijami vseh Woodmen društva. Navzoči bodo tudi vežbalni krožki. Pridite!

Važna seja

Veselični odbor sam. društva Presv. Srca Jezusovega v ljudno vabi vse člane, da se udeležijo seje v nedeljo 12. marca ob eni popoldne v navadnih prostorih. Seja bo zelo važna, zato se je udeležiti vsi člani.

Bo državljanka

Marlene Dietrich, slavna nemška filmska igralka, je včeraj v Los Angelesu naredila prošnjo za drugi državljanski papir.

Uspešen protest naših Domov

Kot smo že včeraj poročali se je vršilo pred državno zakonodajo v Columbusu zaslisanje glede predloge za zvišanje licenčnih pristojbin za klube od \$200 na \$1,000 ali \$1,500. Clevelandski narodni domovini so bili polnoštevilno zastopani. Imeli so pri zaslisanju 12 zastopnikov. Zastopali so: S. N. Dom na St. Clair Ave., Joseph Skuk, John Tavčar in Ludvik Medveshek; Slovenski Dom na Holmes Ave., Mike Lah in Tone Baraga; Slovenski Društveni Dom na Recher Ave., Andy Ogrin; S. N. Dom na 80. cesti (Newburg) Louis Supan; Slovensko Delavsko Dvorano na Prince Ave., Frank V. Opaskar in Max Traven; S. N. Dom v Maple Heights, Albert Vrcek; Jugoslovanski Delavski Dom v West Parku, Anton Hosta, ter Hrvatski dom "Sloboda" v Collinwoodu, Jos. Polovič.

Pri zaslisanju so bili navzoči tudi zastopniki klubov od organizacij Moose, Eagles, Elks, Hermit kluba, Country kluba in Variety kluba.

Predsednik odbora McGhee in senatorja Boyd in Asherman so zastopnike naših domov že pred zaslisanjem pozdravili. Zaslisanje se je vršilo v ta namen odločeni dvorani (Assembly room) ter je predsednik odbora McGhee priporočal, da naj za kompaktne skupine govori le en zastopnik, ker je veliko klubov zastopanih, da se zaslisanje preveč ne zavleče.

Najprej je govoril za predlogi, ki predvidevata zvišanje licenčnih pristojbin, zastopnik Buckeye Tavern Retail Dealers Association, ki je rekel, da je obiskovalno številne klube in videl, da se povsod postava krši.

Potem so govorili zastopniki organizacij, ki so pobijali predlogi, ki bi v slučaju sprejema zvišali pristojbine za licence D-4, pod katerimi poslujejo klubi naših domov, na \$1,000 ali celo \$1,500. Za naše Domove je govoril Frank Opaskar, ki je dobro utemeljeval organizacijsko delo naših domov v korist človeške družbe in ne v korist posameznikov. Njegov govor je naredil dober vtis na vse navzoče. Istotako so dobro zagovarjali potrebe in delovanje svojih klubov zastopniki drugih zgoraj omenjenih organizacij.

V prid društvenih domov in društvenih klubov je izborni govoril senator Boyd (Boich) in v istem tonu mu je sledil senator Zoult.

Direktor od State Liquor Control, Mr. Taylor, je nato pristal, da so ugovori proti zvišanju licenčne pristojbine D-4 taki, da se jih mora uvaževati, dostaviti pa je, da se mora postava izpolnjevati, namreč, da se prostore društvenih klubov operira kot zakon določa.

To pomeni, da je predloga v tej obliki kot je bila predložena, ubita oziroma položena na mizo. V tej obliki se gotovo več ne pojavi. Ubila jo je brez dvoma clevelandska delegacija, katere del so tvorili tudi zastopniki naših narodnih domov.

Uradniki American Federation of Labor so proti eni sami uniji. Jeklarske družbe ne sprejmejo bivših štrajkarjev na delo

Washington, 8. marca. Med unijskimi zastopniki unije jeklarskih delavcev in med zastopniki jeklarske družbe Youngstown Sheet & Tube Co. so se dolgo vršila pogajanja glede z opetnega sprejema štrajkarjev na delo.

Včeraj so bila pa vsa ta pogajanja končana. Kompanija je izjavila, da pod nobenim pogojem ne sprejme bivših štrajkarjev na delo. Unija se bo obrnila sedaj na vladni delavski odbor, da prisili kompanijo, da zopet najame štrajkarje.

John Lewis, predsednik C. I. O. je tekom "mirovnih pogajanj" obeh delavskih organizacij predlagal, da se ustvari v Ameriki ena sama velika unija, h kateri bi spadale vse delavske organizacije.

William Green, predsednik American Federation of Labor pa je zavrgel to idejo kot nepraktično in neizpeljivo. Ako bo Lewis silil s to idejo naprej, bodo najbrž vsa pogajanja za mir v delavskih vrstah zastoj.

Iz Detroita se poroča, da se snuje nova unija avtomobilskih delavcev, kateri bo načeljeval Homer Martin. Nova unija ne bo v zvezi niti z A. F. of L. niti s C. I. O., pač pa bo samostojno poslovala.

Unija transportnih delavcev, ki je v zvezi s C. I. O., in katere člani so zaposleni pri Greyhound bus linijah, je naprosila vladni delavski odbor, da jo prizna kot edino zastopnico delavcev pri omenjeni družbi.

Lojalna unija št. 3 v Detroitu je suspendirala za 99 let vse delegate, ki so se udeležili Martinove konvencije v Detroitu. Omenjena unija je lojalna C. I. O.

Proti davkom

Na redni seji demokratskega kluba 21. varde je bilo enoglasno sklenjeno, da se glasuje proti davkom pri volitvah, ki se vršijo 22. marca. Obenem je Klub izvolil tudi sledeče uradnike: predsednik Ernest Haley, podpredsednik John Martin in Chester Dzilinski, zapisnikar Clarence Wesolowski, finančna tajnica Anna Healey, blagajnik Jos. Gornik in redar Geo. Boehnlein.

Filmske slike

Pod avspicijami podružnice št. 42 S. Z. Z. se bodo v soboto 1. marca ob 7. uri zvečer v SND na 5050 Stanley Ave., Maple Heights, kazale krasne filmske slike, ki so bile narejene v Jugoslaviji lansko poletje ob priliki izleta S. Z. Z. Slike so v resnici nekaj zanimivega in boste z njimi prav zadovoljni. Ne zamudite te lepe prilike!

Seja čričkov

Seja staršev "Čričkov" se vrši v petek 10. marca ob 8. uri in se prosi vse starše, da so gotovo navzoči.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

JAMES DEBEVE and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

88 No. 56, Thurs., March 9, 1939

Mussolinijevo leto?

V Rimu računajo, da je leto 1939 Mussolinijevo leto. Hitler je imel svoje leto v 1938. Res je, da je Mussolini naznanil, potem ko je Italija zasedla Abesinijo, da je Italija sedaj zadovoljna, toda pred kratkim je postal Mussolini zopet nezadovoljen. Mussolini je pripravil prikloniti Italiji nove kolonije. V Libijo, ki je laška kolonija v Afriki, je poslal 60.000 vojakov. Libija se nahaja prav poleg Tunizije, ki je francoski protektorat. Mussolini trdi, da mora biti Tunizija njegova zaeno z otokom Korzika.

Med tem je pa Japonska zasedla kitajski otok Hainan blizu francoske Indo-Kitajske, in tako v Parizu kot v Londonu se trdi, da je Japonska naredila ta korak, ker je hotela pomagati svojim evropskim tovarišem. Nemčija in Italija sta zadnje čase silili Japonsko, da povzroči kaj, kar bi nadlegovalo Anglijo in Francijo, proti katerima je naperjena laško-nemška-japonska zveza bolj kot pa proti mednarodni internacionali. Otok Hainan je silno oddaljen od sovjetske Rusije, toda je pa v neposredni bližini pomorskih potov, po katerih vozijo francoske in angleške trgovske ladje. V Londonu so prepričani, da je bila Japonska dovolj vljudna napram svojim evropskim zaveznikom, da je šla in zasedla otok Hainan in je s tem činom razvezila Francijo ob času, ko se Italija pripravila za napad na Francijo v Sredozemskem morju in v severni Afriki.

Med Italijo, Nemčijo in Japonsko prevladuje nekaj sledeči sporazum: Italija, ki je gledala na Avstrijo, da jo pogoltno, je dovolila, da Hitler opravi to delo. Japonska naj bo gospodarica na Daljnem vzhodu in naj kolikor mogoče nagaja Franciji in Angliji, dočim bi Nemčija dobila popolno kontrolo v vzhodni in jugo-vzhodni Evropi. Pričakovalo se je, da bo Anglija sprejela ta sporazum, da ne samo sprejela ga, pač pa indirektno pomagala k njega uspehu. Kajti Anglija bi si stokrat premislila, predno bi odgovarjala na sovražnost, ki bi znale izbruhniti naenkrat v Severnem morju, na Sredozemskem morju in na Daljnem vzhodu. Politična trojica, Nemčija, Italija in Japonska bi neprestano poudarjala to nevarnost v obraz Angliji. To se je tudi godilo in za en čas je bilo uspešno.

V resnici je nastop Anglije mnogo pripomogel, da se je ideja boja proti komunizmu uresničila, potem ko je enkrat spraval na površje japonski generalni štab in ko je nemški zunanji minister ustvaril omenjeno triperesno deteljico anti-komunističnega osišča.

Prišel je pravi trenutek. Liga narodov je izključila Japonsko in tedaj se je ples začel. Mussolini, od katerega se je pričakovalo, da bo srdit, ker je Avstrijo pogoltnil Hitler, je čestital Hitlerju in Angliji se je prišla za nos. Enako tudi Francija. Da, Anglija je bila prisiljena, da po priklonjenju Avstrije dovoli Hitlerju, da pogoltno tuli sudetske dežele, dočim je Japonska neprestano ogrožala angleške interese na Daljnem vzhodu. Na ta način lahko imenujemo leto 1937 japonsko leto in leto 1938 pa Hitlerjevo. Pričakuje se torej, da bo letošnje leto Mussolinijevo, vsaj tako sodijo v evropskih krogih.

Hitler sam je že nekaj takega namignil, ko je v svojem januarskem govoru poudarjal, da bo Nemčija pomagala Italiji v slučaju vojne. Toda ob istem času je poudarjal nujnost, da dobi Nemčija kolonije, enako kot jih zahteva tudi Mussolini, in najbrž bosta oba skupno začela, dočim se bo Mussoliniju dala prednost. Mussolinijevo leto naznanja težavno odgovornost na Sredozemskem morju in v severni Afriki, dočim na vzhodu Japonska grabi v bližini francoskih in japonskih posestev.

Eno dobro stran ima trojno osišče. Malo je dobiti Italijanov, ki bi bili v resnici iskreni prijatelji Nemcev, in še manj je Nemcev, ki bi se borili za Italijo, ko dobro vedo, da je bila Italija leta 1914 proti njim. To osišče je torej nezakonsko in zna vzeti slab konec. Vendar ljudsko mnenje v Italiji in Nemčiji ne šteje nič. Besedo imata samo Hitler in Mussolini. Slednji bo skušal imeti letos svoje leto, ako prej ne pride do silne katastrofe, ki bo pogoltnila Mussolinija.

Kaj pravite?

Kdor rad govori, mu pravimo klepetulja, kar bi cikalno na ženski gibčni jezikec. Taki, ki nekaj vedo, pa so prišli zdaj na dan, da moški veliko raje govorijo kot ženske. Moški radi slišijo sami sebe govoriti in ker mislijo, da vedo povedati bolj važne stvari kot ženske, zato raje govorijo. Torej, da se enkrat za vselej popravi krivica, ki smo jo delali ženskam: klepetulje so moški, ne ženske.

V nekem glasilu bratske jednote beremo v uredniškem članku modre besede, da na konvencijah odločujejo delegatje. Je že res, da šteje glasove delegatov pri predlogih, toda vsak, ki se je še udeležil kake konvencije ve, kdo vodi glasovanje in koliko samostojnih misli SMEJO imeti delegatje. Vsa konvencija se vodi od mize spredaj. Torej ne pišite nekaj, česar sami ne verjamete in ko tako dobro veste, kako gre na konvencijah, kjer ima besedo samo oni slavni sobrat "štimroler."

BESEDA IZ NARODA

Odgovor John Kavčiču

Po dobi treh tednov se je oglasil Janez Valentinovič, ki sliši na ime Kavčič. Prav! Sem že mislil, da ga ne bo. Vsaj tako je napravil pred par leti ko me je napadel pod šifro "Rdeča gajžla." Tedaj sem mu odgovoril, a ni bilo nobenega odmeva, ker se je kar lepo potuhnil. Radi takratnega napada na mojo osebo je bil temu primeren tudi zadnji odgovor, ki bi pa sigurno ne bil tako oster, če bi sploh bil; torej je bil več radi rdeče gajžle.

V svojem odgovoru mi je Janez povedal, da sem bil dvakrat v starem kraju in da ko sem prišel nazaj, sem šel pa delat na WPA ali cesarsko delo. Ne, Janez, ni eno ni drugo ni bilo. Odkar sem leta 1920 prišel v Ameriko pa do 1939 sem bil v starem kraju samo enkrat. Na WPA pa jaz nisem še nikoli šel delat in tudi nobene prošnje nisem napravil tozadevno. Lahko se to še pripeti, a dosedaj, hvala Bogu, se mi še ni.

Vprašal kje sem dobil denar, da sem šel v stari kraj, ker Ti, da veš, da nisem imel nobenega denarja na banki. Od kod pa Ti to veš? Jaz takih stvari ne pripovedujem, nikomur kaj in kako mislim, pa če kje in koliko imam. Tudi ne verjameš, da bi kdaj težko delal v kaki tovarni. Naj Ti pojasnim: Ko sem 12. septembra 1920 prišel v Cleveland, sem 14. septembra, to je dva dni potem, že delal in potem vseskozi do sredi 1926, ko sem kupil trgovino. Da se pa prepričaš kakšno delo sem opravljal in pa koliko sem zaslužil, se pa zgledaj pri American Agricultural Chemical Co. na West Parku, zatem pa v tovarni The Cleveland Welding Co. na W. 117th St. Tam Ti bodo lahko povedali kakšno delo sem opravljal in pa koliko sem zaslužil. Po tistem si pa Ti napravi sodbo in lahko Ti povem to, da tako težkega dela še Ti nisi delal v Ameriki kot sem ga jaz v prvo omenjeni tovarni.

Kar se tiče Tvoje trditve, da Ti nisi rekel pred preiskovalnim sodnikom, da nisi komunist, je meni seveda čisto vseeno, ali si ali nisi, samo to ne vem kdaj si lagal, ali tedaj, ko si to pravil, ali sedaj, ali oba. Glede Tvoje verbščine je seveda Tvoja stvar, če Ti je ostalo samo z acigarette, ker o tem sta že imela argumente s sestro, ki je menda izgubila radi tega nekaj zob. Glede Pasijona, o katerem me izprašuješ neke stvari, Ti pa povem zaenkrat to, da sem v redu dati vsa pojasnila glede tega, toda pod pogojem, da so o tem zadovoljni tisti, ki so bili na vodstvu te drame ko se je priredila 1930 in 1931. Ako so voditelji zadovoljni o tem razpravljati, sem jaz v prvi vrsti ter prav temeljito zavriniti Tvoje obdolžitve in natocevanja. Ako so zadovoljni, mi potem imenuj njih imena ali pa če se sami izjavijo. V nasprotnem slučaju žal ne morem, pa četudi bi zopet trpel škodo. Prvič glede Pasijona samega, ki je preveč vzvišen, da bi razpravljati Tebi na ljubo s človekom, ki je brez vsakega karakterja ter komunist. Nekje stoji zapisano, da se biserov ne meče svinjam, tako ne morem o tem razpravljati o tem le Tebi na ljubo. Tudi bi morda ne bilo prav ljudem, ki so bili na vodstvu. Tako stvar se razpravlja le z odgovornimi ljudmi. Ti pa nisi odgovoren v ničem, ni

morali in ne v financi in si bil po Tvoji lastni izjavi le mešetar.

Kar se tiče štrene, ki si jo mešal pri Pasijonu je meni vse dobro znano kakšno izdajalsko vlogo si igral, le tega nisem mislil, da boš to svoje izdajstvo objavil tudi v listu, ter si tako pritisnil žig izdajalca. Taka stvar ni pri Tebi nič izrednega in Ti bi to napravil tudi kje drugje. Saj si tudi pri dram-skem društvu Ivan Cankar vršil vlogo poštarja ter raznašal se je, da še danes hodi označenu društvu narobe pri zadevi Cankarjevega spomenika, in s tem pri naprednjaki, med katere se tudi Ti šteješ. Torej nič novega od Tvoje strani.

Omenjaš tudi glede pisma Rt. Rev. Omana, ki ga je pisal meni glede Pasijona. To pismo je bilo naslovljeno name in ket tako moje. Ti pa veš kje da je. Nisem vedel, da imam opravka z ljudmi, ki si laste tujo lastnino.

Glede društev, katere sem ustanavljal, se pa kar lahko pri njih prepričaš ter vprašaš o mojem delovanju, ter jih poprosi knjige, da Ti jih pokažejo. Tam boš našel, da so bile vse nagrade, ki sem jih prejel za moje delo darovane društvu in prav tako dosti moje tajniške plače. Pri tem jih povprašaj in pa kar knjige pogledaj, če se na knjige sploh kaj razumeš in če dobiš, da sem jaz pustil kak primanjkljaj, Ti objubim, da boš dobil za vsak tak cent en cel dolar.

Praviš, da Ti je žal, da tedaj ko si se bojeval proti boljševikom, da niste vjeli Trockija. Že mogoče. Ampak Ti in Tvoji lončmani bi tedaj lovili tudi Lenina in Stalina, če bi bila tam. Trockija ste lovili, a admiral Kolčaka, katerega zavezniki ste bili, ste pa izdali in za ceno njegove krvi ste odnesli potem domov tudi zdravo kožo. Kakšno oceno so si potem napravili Rusi, ne vem. Močno pa se mi zdi da je tisti čin borbe in odpeljava zlata precej vplival, da so Rusi ostali precej hladni in niso zgrabili za puške ko se je šlo za razkosanje mlade slovenske republike. Odpeljava zlata, lovitev Trockija in izdajalstvo Kolčaka še tudi Rusi niso pozabili. Tako na take vrste komuniste kot si zdaj Ti in pa na Tvoje vrste junaštvo se tudi sovjetska Rusija ne more zanesti in kjer so taki ptici, ni čudno, da vsepovsod poka ko drug drugega izdajajo, kjer jim bolj kaže.

Toliko o tem, ker si se Ti prav nesramno ogrejal ob mene pod rdečo gajžlo in pa zadnjič, da ne boš mislil, da sem tako pozabljen kot si Ti predstavljáš, toda se motiš.

Jože Grdina.

Ne pozabite tega!

Vsak državljani in državljanka naj si zapomni, da se vrše v Clevelandu na 22. marca volitve za nove davke. Ne bodimo brezbrizni radi tega. Ne rečimo, da bodo že brez vas opravili. Vsakega državljana in državljanke dolžnost je, da gre tisti dan na volišče in volite proti novim davkom. Menda vam ni vseeno, če se davki zvišajo ali ne. Menda boste vendar toliko dobri gospodarji samim sebi, da boste volili proti novim davkom, ki jih zopet hoče imeti od nas naš župan. Skoro devet milijonov dolarjev nam hočejo zopet vzeti iz žepov. Ali boste pri tem spali, ko vam bodo politikarji jemali denar iz žepa? Saj je vendar samo od volivev

odvisno, če bodo politikarji pobasali v žepa ta denar. Če boste dremali in pustili tako vnebovljajočo krivico, potem nas še premalo mikastijo.

Če bodo novi davki, bo tudi najemnina zopet večja. Torej bi morali voliti proti novim davkom tudi oni, ki sicer nimajo svojih hiš. Če bomo na 22. marca lepo doma ostali, se nam bo politična gospoda smejala in se mastila z našim denarjem. Zato je pa čas sedaj, da se odločite in da gremo vsi kot eden na volišče na 22. marca, da ne bo potem zopet civkanje, da so previsoki davki. Zbudite se, državljani in državljanke in dajte na 22. marca par minut svojega časa za to, da boste šli na volišče. Tega mora biti enkrat konec, da bomo nosili vedno nove milijone v nikdar polno malho politikarjev. Enkrat vprašajo za štiri milijone. Ko so dobili te, vprašajo zdaj kar za deset milijonov. Ako bodo dobili te, bodo prišli še z večjo zahtevo.

Zato je pa odvisno od vas, da to zapravljanje našega denarja enkrat za vselej ustavite. Mesto se lahko urejuje z sedanjimi davki. Če se pa ne more, pa naj vlada odstopi in bomo izvolili take, ki bodo lahko izhajali z denarjem, ki ga ima mestna uprava na razpolago brez novih davkov.

Torej še enkrat, ne pozabite iti na volišče na 22. marca. Volimo vsi proti novemu zapravljanju našega denarja. Če so nas politikarji že do našega slekli, ne pustimo, da bi nam potegnili še kožo z glave.

John Unetič,
1134 E. 76th St.

Tolažimo žalostne

Vse nas je razžalostila vest v dnevniku Ameriški Domovini, da je kruta smrt pobrala družini Mr. in Mrs. Matija Ožbolt njih drago hčerko, 16-letno Mary Ožbolt. Ravno na sv. Matije dan je ležala nadepolna deklica na mrtvaškem odru. Ravno mesec dni poprej se je vsa družina pripravljala, da počasti družinskega poglavarja za njegov god, na sv. Matije dan in mu voščijo kot dobremu in skrbnemu očetu vse najboljše k njegovemu imendanju. Kako lepo je to, da otroci spoštujejo in ljubijo svoje starše. Pa usoda je obrnila vse drugače.

Pred nekaj dnevi sem srečal prijatelja Matijo Ožbolt. Zaslujen in ves prepađen je bil nad izgubo svoje ljubljene hčerke. Ko mi je podal roko kot prijatelju in rojaku, so se mu solze zalesketale v obeh. Tudi meni se je inako storilo, ko sem videl očetoovo bol, ki je tako lepo zredel svoje otroke ter jim dal dober dom. Pa Matija ni bil samo dober oče svoji družini, bil je tudi vedno pripravljen pomagati za narodno ali cerkveno stvar. Rad se je udeleževal prireditvev in pomagal na ta ali drug način. Takim našim rojakom, mislim, da je na mestu, če jim damo priznanje, v njih žalostnih urah jim damo pa tolažbo. Zato naj pa Ožboltova družina sprejme tem potom naše iskreno sožalje nad izgubo ljubljene hčerke. Toda ne žalujte preveč, saj se vaša hčerka veseli med angeleci, kamor ji bomo enkrat vsi sledili. Ta ločitev je samo začasna, ki pa mora priti, prej ali pozneje.

France s hriba.

Lepi in koristni nauki

V igri "Večna luč," ki bo podana na odru S. N. Doma na St. Clairju v nedeljo 12. marca ob treh popoldne boste imeli par ur pravega duševnega užitka, ker igra je vzeta iz sedanjih časov in marsikateri prizor vam zna zbuditi spomin na svoje lastne izkušnje. Zlobni jeziki so s svojim ob-

rekovanjem že prizadali marsikateremu zemljanu smrtni udarec ali pa neizbrisni madež v življenju. Tako je tudi v tej igri "Večna luč." Ravno, ko je deklica Marie Stanko mislila, da ji bo življenje bolj prijetno ako pozabi preteklost, pa začne razburjati prebivalce s svojim strupenim jezikom klepetulja Marija Centa. To vlogo igra dobro poznana Josephine Seelye (clevelandka urna Nežika), ki ima tako originalni nastop, da vsakega prepriča, da kar govori je gotovo resnica. Kakor ima vsako obrekovanje svoje slabe posledice, tako je bilo tudi v tem slučaju.

Tudi župniku je bila prinese-na slaba vest, ki pa je na moder način zavezal potrebne korake. Vlogo župnika bo igral občesposlovan gospod John Sušnik, ki zna postaviti besede tako, da res kaj zaležejo. Ko je poklical k sebi Marie Stanko izve resnico, da je nekje neki Jernej Nosan, ki je sam sebe zapustil in postal še večji hudobnež in pijanec. Kdo je Jernej boste videli v igri, ker vse vam ne smemo povedati. Ampak povedati pa vam hočemo, da je vloga v osebi doktor James W. Maljija. Vsi vemo, da bo njegov nastop napravil globok vtis na vse.

Maymie Perše bo pa nastopila v vlogi matere Okoren. Vsi boste očarani nad njenim odličnim nastopom kakor tudi mehko govorečim naglasom. Očeta Okoren bo pa igral gospod Dominik Dekleva, ki je kakor strokovnjak v vlogi, ki zahteva vselej pametno besedo in pa prepričevalen nastop. Dva boljša igralca kot sta Maymie Perše in Dominik Dekleva se sploh ne more izbrati v Ameriki. Oba lastuje svoje vrste dar, ki ju napravi dovršena igralca.

Igra je v treh dejanjih in najbolj preteljiv prizor je med grmenjem in bliskom, ko oslepi Jernej Nosan v tistem hipu, ko reče: "Če je kje Bog, naj me na mestu oslepi," in zgodilo se je in ne samo to, ampak še več. Le pridite na igro "Večna luč" in boste se osebno prepričali, da nismo še zadosti naglašali kako bo izvrstna igra.

Torej na svidenje v S. N. Domu na St. Clair v nedeljo 12. marca. Pričetek igre točno ob treh popoldne.

Vljudno vas vabijo članice podružnice št. 50 SZZ in Marie Prisland kadetinja.

IZ DOMOVINE

V Ljubljani se je sestavil odbor z nalogo, da postavi pigatelu Ivanu Lahu vsaj skromen nagrobnik. Moramo priznati, da Slovenci radi pozabljamo svoje velike moze, v čemer se pač kaže pomanjkanje prave narodne zavesti. Še vedno velja v tem primeru, da narod ni vreden svojih velikih mož, če jih ne zna ceniti. Ivan Lah je bil ljudski pisatelj v dobrem pomenu besede in njegovo ime bo nedvomno živelo med narodom. Pričakovati pa smemo tudi, da prošnja odbora za postavitev nagrobnika Ivanu Lahu ne bo odbita tudi pri inteligenci. V tem primeru pač ne moremo govoriti o žrtvah, saj gre le za skromne prispevke, da se z njimi vsaj nekoliko

oddolžimo pisatelju, novinaru in nacionalnemu delavcu. bor namerava odkriti nagrobni spomenik ob obletnici njegove smrti, 18. maja. Zato potrebno čim prej zbrati mnogo vsoto denarja in se odbor obrniti na javnost. V ta namen razpisano tiskano prošnjo, naj bi prispeval po svojih močeh. Upamo, da bo akcija dosega popolen uspeh ter da bo Lah dobil dostojen nagrobnik.

—Mladi hlapec Martin Čimer, uslužben pri posestniku v Kozarjah, se je bil v neko 16-letno deklico, so ji njeni starši branili, da se shajala z njim, češ da premlada, kar je deklica malo spoznalo, se je Nečimer jezil in se znesel nad sestro tekmečem. Nato pa se je pod vlak, ki mu je odrezal vo. Nečimer je šel šele v Doma je bil iz Mrtvic prikovcu.

—Redka lovska sreča, davni je priredil župan Likar iz Kostanjevice v tovi gori pogon na divje čre. Sreča je bila ta dan zelo naklonjena; posestnik biila radodarna županu, ustrelil kar dva prašiča, čimer eno veliko svinjo, težko kilogramov, in eno manjšo, ko 72 kilogramov. Čuvalci sestnik Martin Jordan in prvnik pa je pogodil težkega 68 kilogramov, bi pa njegov lovski sosed Jordan, vulgo Jakš iz kmalu plačal lov z življenja. Streljal je na izredno merjasca; žival ni bila zadeta in je zaradi tega tako razdražena, da se srditostjo zagnala na lovce le lovčev čudovit odskok—čepav ima že pol križa na plečah in nesrečni revmi, ki ga sebo in nogah—mu je res ljenje. Pravi, da ga je zraku neslo okrog bukve naj kdo reče, da lov na svinje ni nevaren!

—V Goričah pri Medju je nenadoma umrla, stara 18 let, gdnca. Pavla Lušnja.

—V Ljubljani je umrl hael Dovč, mizarški posestnik.

—Ferdinand Jenko, vodja v pokoju in posestnik umrl v Ljubljani.

—Ignac Perne, inšpektor živne železnice v pokop odšel v boljše življenje.

—V Ljubljani je umrl gita Šolar roj. Bohinec, po železniškem uslužbenec.

—V Bršljinu pri Prumrla Jožefa Kostelica, nika in gostilničarja ženo.

—V Ljubljani je umrl Janežič, soproga upokojenega upravnik glavne poste bljani.

—V večnost se je Anton Flere, trgovski Kamniku, star 79 let.

—Kot žrtev materine izdihnila Ivanka Nagornica žena zidarskega mojstra Gornjega Logatca.

—V Kočevju je umrla lija Koritnik roj. Hofman, va po trgovcu in posestnik. Doživela je 67 let.

Skrbipolne podrobnosti

Poleg bremena žalosti, je za Klijente težko biti še z brezštevne podrobnosti, ki nastanejo ob pogrebu. Mi smo svojo organizacijo tako popolnili, da se preskrbi vse od zadeve pokopanja do zahvalnih kart in to brez vsake brige za posledica je vsesplošna postrežba in to brez skrbi za preostale žalujoče.

LOUIS FERFOLIA

SLOVENSKI POGREBNIK

Michigan

3515 E. 81st St.

—Dnevna in nočna postrežba—

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

Ko se je približal carjevemu kabinetu, zapazi pred vhom velik, jekleni oklop. Tega oklopa ni bilo mogoče prebiti. On pohiti k nekemu mestu, kjer se je nahajala majhna odprtina. Tam pritisne na tajni gumb, ki je javil caru, da se je povrnil.

Mala vratica na oklopu se odpro in Konstantin se prerine v sobo.

Car je bil obupan. — Oh, Konstantin, — reče on in zgrabi brata za roko. — Ubij me s svojim revolverjem! Imej usmiljenje z menoj, dokončaj moje ubogo življenje!

— Za Boga, kaj govoriš? — vzkligne Konstantin. — Pomirise, zavedi se! Ne smeš obupavati!

— Ali mar nimam vzroka, da se me polasti obup? — vpraša car bridko. — Ali je na svetu človek, ki bi se nahajal vedno v smrtni nevarnosti, kakor jaz?

— Zrak, ki ga vdihavam, more biti zastrupljen, a najboljši prijatelj je morda moj najhujši sovražnik!

— Ne, Konstantin, to življenje ni sreča! To je najstrašnejša kazen, ki more zadeti človeka! Sedaj vidim, da so moji sovražniki močnejši kot jaz! Nočem biti več car!

— Ako to storiš, Aleksander, potem nisi vreden prestola! — Ne, brat, prestol je vreden, da postaviš za njega tudi desetkrat svoje življenje na kocko. Car živi v skrblati ali umira! Zato je tudi carska obleka skrblatna, da ne vidi naslednik krvavih madežev na njej!

— Ti si dovolj močan, Aleksander, da uničiš svoje sovražnike! Pokličite svoje zveste ljudi! Povej jim, da napoveduje vojno vsem onim, ki napadajo hišo Romanovih in videl boš, da so tvoji strani milijoni duš!

Car ga žalostno pogleda. — Tudi jaz sem nekoč tako mislil, — odgovori on, — toda sedaj vidim, da sem se motil. Nihilisti niso več slaba stranka! Človek jih ne sme smatrati za peščico norcev — ne, moj narod je prežet z nihilizmom! Vem, Konstantin, da bom prej ali slej padel kot njihova žrtev.

— Četudi sem se danes po nekem čudežu rešil, — moja ura bo prišla, a tedaj se bo zgodilo to, kar se danes ni posrečilo!

— Tako ne smeš govoriti, brat, že radi tega, ker si čudežno ušel očitni smrti! — reče Konstantin odločno. — Ali se mar ni zgodil čudež? Ako se ne bi odločil iti z menoj v Petro-pavlovske trdnjavo bi te ubila eksplozija! Toda ti nisi prekorajčil praga obojevalnice, pa se ti ni nič zgodilo!

— Da, zgodil se je čudež, — odvrne car Aleksander II. — Toda nisem zato hvaležen Bogu! — Čutim, da bom prej ali slej padel kot žrtev atentata, zato sem te prosil, da mi pomežeš kroglo v srce, brat!

Car Aleksander omahne ter si zakrije obraz z rokama. Preko prstov so mu tekale solze.

Veliki knez Konstantin stopi k njemu in mu položi roko na ramo.

— Aleksander, — reče on, — prosim te, zaklinjam te, ne obupaj! Ali hočeš, da izumre tvoja loža? Ali se hočeš odreči prestolu?

mirno življenje! Več kakor to, da se odrečem krone, nihilisti najbrže niti ne želijo.

On preneha in objame svojega brata. — Ne preziraj me, Konstantin, — vzkligne on, — reci mi, da si pozabil besede, ki sem ti jih govoril! Jaz, car Aleksander, Romanov, naj se prostovoljno odrečem krone in se klonim nihilistom! — Oh, ne! V meni živi duh Petra Velikega, ki je proslavil našo poročico. Čutim, da sem njegov vnuk!

— Boril se bom s svojimi sovražniki, — reče nato mirnejše. — Toda nočem jih premagati z orožjem in strupom, temveč z ljubeznijo in mirom! — Kaj misliš, Konstantin, kaj bi rekel svet, kaj bi rekla Rusija, ako bi odgovoril na ta atentat — z ukinitvijo tlačanstva?

Konstantin veselo vzkligne. — To misel ti je dal sam Bog! — To je najboljšo sredstvo, da uničiš svoje sovražnike, Aleksander! Ukini kmetstvo in osvobodi ubogi, zatirani narod! Narod te bo oboževal!

— Obljubljam ti! — reče car in poda roko svojemu bratu, — obljubljam ti, da bom še to leto ukinit tlačanstvo! Hočem vladati nad svobodnimi Rusi!

Brata se objameta. — Hvala ti, Aleksander, — vzkligne Konstantin, — hvala ti v imenu ruskega naroda!

On poklekne pred cara in poljubi njegovo roko. Car ga hitro dvigne. — To ne bo samo moje delo, — reče on, — temveč tudi tebi bo narod hvaležen, Konstantin! Ti si mi pomagal odstraniti temo iz moje države! — Toda kakšen hrup je to?

Na hodniku se je slišal divji vrišč. — Poglej, kaj se je zgodilo, Konstantin, — ukaže car. Ko je veliki knez odprl vrata, zagleda grozen prizor.

Videl je, kako je vlekel okrog dvajset ljudi nekega človeka po stopnicah. — Ujeli smo prokletega, ki je vse zakrivil, — je kričal nekdo iz druhali. To je podlež, ki ima vso katastrofo na duši!

— Raztrgajmo ga! — Ubijmo ga! — Ni vreden, da bi ga sodili! Nesrečnež ni izdajal niti bolečin, niti strahu. Stisnil je zobe, da premaga bolečine, ki so mu jih povzročile številne rane.

Prezirno je gledal svoje mučitelje. — Zakaj še vprašujemo? — vpraša neki sluga. — Ubijte ga!

— Vržimo ga z galerije! Oni dvignejo nesrečnežovo telo, da bi ga vrgli v globočino. Že je visel nad groznim prepadom, a njegove blede ustnice so šepetale ime Lidija — — — tedaj priskoči veliki knez Konstantin in ga reši.

— Ali ga boste umorili, ljudje? — vzkligne Konstantin močno. — Kako si drznete tako postopati v carski palači? — To je nihilist, — reče neki lakaj, — on je zakrivil to nesrečo! — Ali naj mar živi?

— Ali naj živi ali ne, — odvrne veliki knez, — o tem bo sklepala sodnija! Prinesite ga v to sobo!

Sluge dvignejo bledega človeka, Veliki knez gre za njimi. — Kdo trdi, da je ta človek zakrivil eksplozijo? — vpraša Konstantin, ko so položili nesrečneža na divan. — Jaz, vaša carska Visokost,

— odvrne neki debeli lakaj. — To je eden izmed lončarjev, ki sta delala v kleti! — Zakaj mislite, da sta ravno ta moža krivca? — Oprostite, carska Visokost, mislimo zato, ker se nahaja stražarnica ravno nad kletjo, kjer sta bila zaposlena. — Morda imaš prav, — odvrne veliki knez. — Kdo je najel te ljudi in jih privedel v carsko palačo?

Par minut je vladal molk. Sluge so se spogledavali. Konečno reče nekdo: — O tem bo vedel povedati šef kuhinje Laferme. Lončarja sta morala popraviti peči. — Pokličite Lafermeja!

Neki sluga hiti izvršiti ta ukaz. Laferme je bil izredno razburjen. Takoj po katastrofi se je spomnil na oba lončarja in slutil je, da sta bila preoblečena nihilista. Četudi ju ni on sprejel, vendar je bil do neke mere tudi on kriv, ker je soglašal s tem, kar je storil njegov namestnik Poznanski.

Zato mu ni bilo prijetno pri srcu, ko so prišli po njega: — Vi ste sprejeli oba lončarja, ki sta delala v kleti? — vpraša veliki knez Konstantin. Laferme položi roko na srce.

— Nisem storil tega, carska visokost! — odvrne on. — Ko sem se vrnil s potovanja, sem slišal, da ju je sprejel eden izmed mojih ljudi brez moje-ga dovoljenja.

— Ali lahko to prisežete? — Lahko! Prisegam vam, carska visokost, da sem govoril resnico! — Dobro! Ali mislite, da sta lončarja izvršila atentat? — Mislim, da sta ona krivca — odvrne Laferme.

— Govoril bom z ujetnikom. Konstantin se obrne k blede-mu človeku, ki je ležal na divanu. — Ali nam hočete povedati svoje ime?

Nesrečnež da znamenje, da hoče govoriti. — Povejte mi, kdo ste! Nesrečnež se je nekaj časa obotavljal.

Toda nato odvrne tiho: — Imenujem se Janicki. — Ah, to je znan lekarnar Janicki! — vzkligne neki lakaj ter stopi bližje. — Ali veš kaj o njem? — ga vpraša veliki knez.

Lakaj se nagne h Konstantinu in mu zašepetaje: — Jaz sem član tajne policije. Službo imam tukaj v carski palači, toda nosim lakajsko uniformo.

— Ta lekarnar Janicki je policiji dobro znan. On pripada k najnevarnejšim nihilistom. On je eden izmed najboljših prijateljev Mihajla Bakunjinca. Ako je to res, lekarnar Janicki, potem je to toliko, kot da je priznal atentat. — Toda ako želi carska visokost od njega kaj zvedeti, potem morate hitro vprašati, ker on umira!

Konstantin je videl, da je imel detektiv prav. Ujetnik je stokal.

Dobil je nekaj težkih poškodb. — Hotel bi, carska Visokost, — zasepeče sedaj nesrečnež, — hotel bi — med štirimi očmi — priznanje — Velika knez da slugam znak, naj odidejo.

Toda detektiv, ki se je nahajal v lakajski uniformi, stopi bližje ter pravi: — Ne dovolite, carska Visokost, ne izpolnite te želje! Ti ljudje se znajo pretvarjati! Mogoče je, da se bo takoj vrgel na vašo carsko Visokost, čim odidemo iz sobe!

Toda veliki knez ni verjel ter zmaje z glavo. — Poglejte vendar! Ta človek umira! Ubogajte in odidite!

Trenutek pozneje se je nahajal z Janickijem sam v sobi. — Sedaj mi povejte, kar želite! — se obrne veliki knez k nesrečniku — toda ne pozabite, da boste kmalu stali pred Bogom!

— Čutim, da se mi bliža konec, — odvrne nihilist, — na mene je padel stebel, — oh, moja prsa, — bojim se, da ne bom mogel več govoriti! — Ali naj pokličem duhovnika!

Janicki zamahne z roko. — Jaz bom sam končal s pravnostjo, — reče on. — Ali ste vi veliki knez Konstantin?

— Da. Jaz sem carjev brat. — Veliki knez, vi imate sina!

Konstantin stopi korak nazaj. Gledal je zaprepaščen tega človeka, ki je umiral.

Ta človek je torej poznal zgodovino njegove ljubezni. Videl je, da ima nezakonitega otroka. Kako je mogel to zvedeti?

— Jaz sem tega otroka rešil, ko je ležal bolan na pragu moje hiše. Pozneje sem ga odpeljal na deželo, — a tam, — tam so ga ugrabili!

— Vi mislite, da je bil to moj otrok? — vzkligne Kon-

stantin. — Za Boga govorite, zakaj mislite, da je to moj otrok?

— Kako bi mogel v tem trenutku lagati? — odvrne Janicki s slabim glasom. Čutil je, da se bliža konec njegovega življenja. Pred očmi se mu je začelo mračiti.

— Njegova mati je bila Sonja Palen! — reče tiho Janicki.

— Sonja Palen! — zastoče Konstantin. — Bil je moj otrok! Vi ste se ga usmili!

— Da. Otrok je zbolel na davici in ozdraviti sem ga mogel samo s tem, da sem se poslužil nekega posebnega sred-

stva. — Torej imam vzrok vam hvaležen!

— Da ste mi hvaležen! — ki sem hotel ubiti cara, brata?

— Storili ste težek zločin, katerega boste odgedali pred Bogom, toda meni šili otroka! Povejte mi, se vam naj zahvalim?

— Oko za oko, zob za zob, zašepetaje umirajoči, — imam otroka, ki bo ostal varstva na svetu. Jaz sem šil vašega otroka, usmilite se sedaj mojega!

(Dalje prihodnji)

Kalifornijski governer Olson je odprl razstavo v San Franciscu z zlatim ključem, ki je veljal \$38,000.00. Prvi dan je obiskalo razstavo 138,000 oseb.

Kuncic-Perotti Night Club

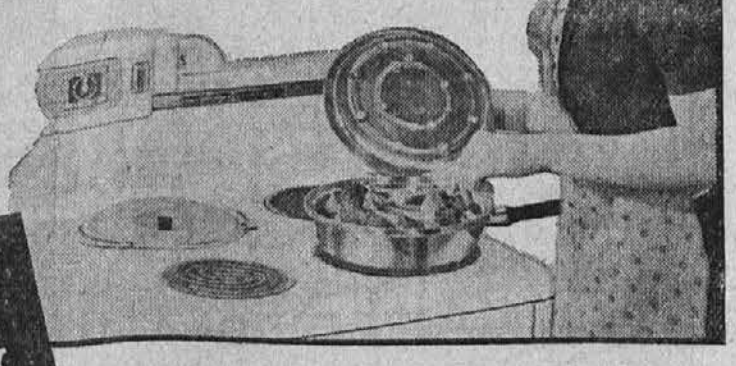
397 E. 156th St.

Pri nas dobite izvrstno zabavo vsak petek in soboto večer. Godba in zanimiv "Floor Show." Vsak petek dobite fine sveže ribe. Prigrizek vsake vrste ob vsakem času. Za rezerviranje pokličite KENmore 4365. Se vljudno priporočamo za obilen obisk.

SE VAM DOPADE MOJA NOVA PEČ? JOHN JE PRIHRANIL ZANJO, KER SE JE VOZIL Z ULIČNO KARO

Hranite za nove stvari, ki jih želite. Mnogo varčnih Clevelandčanov je pronašlo, da če se vozijo z ulično karo ali motornim busom, jim lahko prihrani do \$200 na leto preko stroškov vožarjenja.

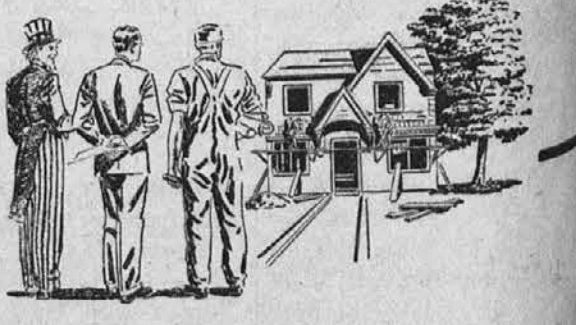

Save EVERY DAY

VOZITE SE Z ULIČNO KARO ALI BUSOM

Če kupite ali zidate hišo

F. H. A. VKNJIŽBA ALI HRANILNA VKNJIŽBA

Ako hočete lastovati svojo hišo . . .
Ako plačate renta \$30 ali več . . .
Ako ste prihranili za naplačilo . . .
Pridite in mi vam bomo razložili naš načrt za mesečna odplačila. Naši zemljiški in proračunski svetovalci delajo skupaj, da boste imeli hišo, ki jo lahko zmorete.

Society for Savings

1890 1939
Ljudska banka na Public Square

Italijanska linija do Jugoslavije

Velikanoč v Jugoslaviji

Primerne plovbe za praznike

17. MARCA . . . . . C. DI SAVOIA
25. MARCA . . . . .

čez Genovo

čez gladko, solčno
JUŽNO PROGO
"Južno stran Atlantika"
najhitrejša direktna črta

Zagotovite si popolno veselje morskega potovanja. Iskerite katerikoli laški parnik ter se radujte gladke, sončne udobnosti. Vabljivo in zdravo gibanje, počitek ali igre na sončnih krovih vas storijo sveže in krepke ter vam naročijo, da se radujete vse vožnje do vaše krasne domovine. Parniki Italijanske črte nudijo neprekosljive udobnosti, vljudnost in postrežbo.

Vulcania **Saturnia**
Naravnost v Jugoslavijo
1. aprila, 15. aprila, 6. maja
Rex **Conte di Savoia** **Roma**
17. marca, 25. marca, 8. aprila, 22. aprila, 29. aprila
4. marca, 11. marca, 25. marca, 8. aprila
Za informacije in rezervacije se obrnite na katerikoli pooblaščenega zastopnika ali na naš urad Italian Line:
1000 Chester Avenue **Cleveland, Ohio**

ITALIAN LINE